III grupė. Užduotis. Perskaityk tekstą ir išrink tris įdomius argumentus apie Barborą Radvilaitę, kelk į užduotie lapą, nepamiršk pasinaudoti anglų žodynėliu

Istorinė asmenybė:

Tuo metu ji jau nepagydomai sirgo. Tiksli mirties priežastis nežinoma. Buvo įtarimų, kad Bona Barborą nunuodijusi, bet kitos aplinkybės rodo ją mirus gimdos vėžiu. \Žygimantas Augustas įvykdė žmonos paskutinį norą palaidoti ją Lietuvoje; jos kūną atlydėjo į Vilnių ir palaidojo Katedros koplyčioje, greta Elžbietos. Žmonos jis gedėjo visą gyvenimą. 1931 Barboros Radvilaitės palaikai buvo rasti Katedros požemiuose. Žygimanto Augusto ir Barboros Radvilaitės vedybos buvo naujas reiškinys Lenkijos ir Lietuvos 16 a. vidurio istorijoje, nes valdovas, nesilaikydamas vidurinių amžių Europos papročių, vedė nekarališkos giminės atstovę. Tai rodo, kad 16 a. viduryje abi šalis pasiekė esminės Renesanso epochos idėjos ir renesansinės gyvensenos samprata. Barbora Radvilaitė į istorinę savimonę įėjo kaip renesansinės meilės istorijos herojė, viena žymiausių senosios Lietuvos moterų.

Barbora Radvilaitė - Visuotinė lietuvių enciklopedija

J. Grušo dramoje „Barbora Radvilaitė"

Veiksmo atomazgoje (paskutinės trečios dalies scenos – Juokdario monologas, Žygimanto Augusto ir Bonos scena) pagrindinius dramos herojus matome pasiekusius savo tikslą – Žygimantas Augustas pasiekė, kad Barbora būtų karūnuota, pripažinta karaliene, tačiau savo tikslą pasiekė ir Bona – nunuodijo Barborą. Taigi Barbora Radvilaitė buvo pasitinki savimi,protinga, tvirta, veikli asmenybė. Jausminga , suvokianti savo svarbą istorijoje, bet tuo pačiu ir prieštaringa.

Aušra Martišiūtė, „Juozas Grušas", Literatūros teksto interpretacija, Vilnius: Alma littera, 2000, p. 169–184.

Anglų k. žodynėlis. Vocabulary List

Lietuviškas terminas	Angliškas atitikmuo
Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė	The Grand Duchy of Lithuania
didysis kunigaikštis	The Grand Duke
didžioji kunigaikštienė	The Grand Duchess
palikimas	legacy
karūnavimas / vainikavimas	Coronation/ to crown (someone)
vidinė stiprybė	inner strength
unija	union (between states)
Ponų Taryba	Council of Lords
politinis konfliktas	political conflict
slaptos vedybos	secret marriage / secret wedding
viduramžių tradicijos	medieval traditions
nekarališka giminė	non-royal family
dvaras	manor / estate
katedra	cathedral
rūsys	crypt / vault
vaizduojama (kaip)	portrayed (as) / depicted (as)
atspindi (požiūrį)	reflects (a perspective)

Lietuviškas terminas	Angliškas atitikmuo
Renesanso (asmenybės požiūris)	Renaissance (perspective/outlook)
įkūnija	embodies
stiprios, karališkos prigimties	of strong, regal nature
prigimtis	nature (as in essence/character)
paslapties šydas	a veil of mystery
prigimtinė teisė (maištauti)	innate right (to rebel)
maištauti	to rebel (against authority)
patrauklus bruožas	attractive trait / appealing quality
Prometėjiškos savybės	Promethean qualities
rimta, protinga, taiki (moteris)	serious, intelligent, peaceful (woman)
racionaliai mąstanti	rational
atkakli / ryžtinga	determined / persistent
karūnos troškimas	ambition for the crown
nemirtingumas	immortality
Afroditės grožio ikona	an icon of Aphrodite's beauty
rafinuotas grožis	refined beauty
stulbina (visus)	astonishes / stuns (everyone)
didinga, ori	majestic, dignified
buvo palaidota (*katedros rūsyje*)	was buried (in the crypt)
įpėdinių nesusilaukė	had no heirs/children
slapta meilės istorija	secret love affair
viliokė	seductress
vedė iš proto (*savo grožiu*)	drove (men) mad / crazy (with her beauty)
neslepiamas (bendravimas)	open / unconcealed (relationship)
suorganizuotos (vestuvės)	(wedding) arranged / organized
informavo (Ponų Tarybą)	informed (the Council)
įteisino	legitimized / legally recognised
nepritarė (vedyboms)	did not approve (the marriage)
priešinosi	opposed
nuogąstavo (dėl …)	feared / were worried (that …)
sukėlė (politinį konfliktą)	caused (a political conflict)
(ne)pajėgė išardyti (santuokos)	was (un)able to break (the marriage)
reikalavo (*kad… nebūtų*)	demanded (that… not be…)
užrašė (Barborai pilį, dvarus)	granted (Barbora the castle, estates)
(ligos požymiai) ėmė reikštis	symptoms began to show/appear
Našlė/ našlys	Widow/ widower
giminė	family

Lietuviškas terminas	Angliškas atitikmuo
didikas	nobleman / noble
didikė	noblewoman
ponai	lords / nobles
vaivada	voivode / governor
ryžtas / ryžtinga	determination / determined
atkaklumas / atkakli	persistence / persistent
pasiaukojimas / pasiaukojanti	self-sacrifice / self-sacrificing
patriotė / patriotiškumas	patriot / patriotic
nuogąstavimas / nuogąstauti	fear, concern / to fear, to worry
neramumas / konfliktiškumas	turmoil / tension